

Architektonické poklady Valašského Meziříčí

I když je kámen s lidskou společností spojen od jejího počátku skrze první nástroje, jeho využití v architektuře, zejména v našem prostředí, je mnohem mladšího data.

Když pomíneme několik unikátních staveb keltského, nebo římského původu můžeme první kamenné budovy datovat do období předrománského slohu, reprezentovaného církevními stavbami Velké Moravy.

První stavby románské architektury vznikaly na našem území od sklonku 9. století do poloviny 13. století. Klasickými reprezentanty románského stylu jsou křesťanské stavby jako rotundy a kláštery. Objevují se však také první světské stavby, jakými byly paláce nejvyšší šlechty.

Následujícím slohem je „vzdušná“ gotika, která se v Českém království udrží až do počátku 16. století. Jde o období hra-

dů, katedrál a hrozených měst. Také nejstarší stavby Valašského Meziříčí mají své kořeny v gotickém slohu. Jde zejména o kostel sv. Trojice a kostel Nanebevzetí Panny Marie v Meziříčí a také o kostel sv. Jakuba Většího v Krásně nad Bečvou. I některé domy na Náměstí mohou mít gotic-

ké jádro.

Po gotice následuje renesance, která se už naplno vepíše do vzhledu Valašského Meziříčí i sousedního Krásna. Buduje se Zámek Žerotinů, všechny kostely dostávají nový šat a ustaluje se podoba Náměstí, kde se stavějí kamenné renesanční domy v če-

le s radnicí. Z této doby pocházejí také dnes už neexistující meziříčské městské hradby. Z Krásna je to především dnešní budova knihovny, bývalá radnice.

V 1. polovině 17. století se do našich zemí dostává poslední z velkých slohů – baroko, které se také výrazně zapsalo do dějin města, i když tu zanechá hlavně menší umělecké, sochařské a kamenické práce. Dobrým příkladem je morový sloup se sochou Panny Marie na Náměstí, nebo krásenské sochy dnes rozseté kolem hlavní silnice. Prakticky všechny již zmíněné budovy byly více nebo méně časem upraveny, aby držely krok s duchem doby.

Nová expozice nazvaná „Od kamene k soše“ v kostele sv. Trojice ve Val. Meziříčí Vám představí nejen mnohé architektonické poklady obou historických měst, ale nabízí i širší pohled na kámen v podobě užitkové rudy, kamenných nástrojů nebo keramiky.

Mgr. Samuel Španihel, archeolog Muzea regionu Valašsko

Obr.: Pohled na nové expozice v kostele sv. Trojice